

ФИШ

ЗА СПЕЧЕЛЕН ВЪТРЕШНОУНИВЕРСИТЕТСКИ ПРОЕКТ

Попълва се от ръководителите/координаторите на проекти, в срок от 10 работни дни след възлагането на проекта.

Обща информация за проекта

№ на
проекта * : РД-08-99/03.02.2026

Одобрена стойност на
проекта* 11 999, 60 евро

Наименование на проекта:

„Еволюции и Революции“

Научна област:

„Evolutions and Revolutions“

2.2. История и археология

Кратко описание на проекта:

(с не повече от 3-4 изречения, посочват се цел и задачи на проекта)

В съвременния свят взаимодействието между еволюционни и революционни процеси става все по-очевидно. Технологичният прогрес, особено в областта на дигиталните технологии и изкуствения интелект, представлява резултат от дългогодишна еволюция на научното знание, но същевременно поражда революционни промени в икономиката, културата и начина на живот. Това показва, че развитието рядко следва само един модел, а по-скоро съчетава плавни и резки промени в сложна и динамична взаимовръзка.

Еволюциите и революциите са основни и взаимно допълващи се форми на развитие. Еволюцията осигурява приемственост, устойчивост и адаптация, докато революцията носи радикална промяна и открива нови възможности за напредък. Разбирането на тяхната същност и взаимодействие позволява по-дълбоко осмисляне на процесите, които оформят природата, обществото и човешкото познание.

Именно тези проекции на еволюциите и революциите са сред акцентите на изследователския екип. Възможността за представяне на еволюциите и революциите в различните исторически епохи, в различните ситуации и цивилизационни пространства и особено в предизвикателствата на новото време подтиква изследователския екип в тази ниша.

Необходимостта от осъществяването на проекта „ЕВОЛЮЦИИ И РЕВЛЮЦИИ“ е мотивирана от факта, че в българската наука все още липсват изследвания от подобен тип, които търсят своя изследовател/ изследователи.

Ключови думи:

Кратко описание на очакваните
резултати:

In today's world, the interaction between evolutionary and revolutionary processes is becoming increasingly apparent. Technological progress, especially in the field of digital technologies and artificial intelligence, is the result of many years of evolution in scientific knowledge, but at the same time it brings about revolutionary changes in the economy, culture, and the way of life. This shows that development rarely follows just one model, but rather combines smooth and abrupt changes in a complex and dynamic interrelationship.

Evolution and revolution are fundamental and mutually complementary forms of development. Evolution ensures continuity, stability, and adaptation, while revolution brings radical change and opens up new opportunities for progress. Understanding their essence and interaction allows for a deeper understanding of the processes that shape nature, society, and human knowledge.

These projections of evolution and revolution in particular are among the research team's focal points. The opportunity to present evolutions and revolutions in different historical eras, in different situations and civilizational spaces, and especially in the challenges of the new era, prompted the research team to enter this niche.

The need to implement the project "Evolutions and Revolutions" is motivated by the fact that Bulgarian science still lacks research of this type, therefore, it provides a fertile ground for studies.

еволуция; революция; развитие; технологичен прогрес; дигитални технологии; изкуствен интелект; социална трансформация; исторически процеси; цивилизационни модели; научно познание; съвременност

evolution; revolution; development; technological progress; digital technologies; artificial intelligence; social transformation; historical processes; civilizational models; scientific knowledge; contemporary society

Изследователският екип е изграден предимно от специалисти историци, археолози и теолози, журналисти, филолози, медиевисти, специалисти в областта на медиите, обществените комуникации и философията, което отговаря на интердисциплинарния характер на проекта. По-тясната им специализация е свързана с висока компетенция по отношение на различни културни традиции. Към екипа са включени студенти и докторанти от Шуменския университет. Привлечени са учени от български и чуждестранни висши училища. Всичко това би спомогнало чрез богатството и разнообразието на различни гледни точки да се очертаят разнообразни аспекти от сложните изследователски обекти, наричани „Еволюции и революции”. Събраните научни резултати по проблематиката ще бъдат оформени в том 20 на *Научна поредица Историкии*”, том 16 от *Серия Обществени комуникации (Public Communication Series)* и том 13 на *Studia academica Šumenensia*.

The research team consists mainly of historians, archaeologists, theologians, journalists, philologists, medievalists, media specialists, public communications specialists, and philosophers, reflecting the interdisciplinary nature of the project. Their narrower specialisation is linked to a high level of competence in various cultural traditions. The team includes students and doctoral students from Shumen University. Scientists from Bulgarian and foreign universities have also been invited to take part in it. All this would help, through the richness and diversity of different points of view, to outline various aspects of the complex research subjects called "Evolutions and revolutions." The scientific results collected on the subject will be published in volume 20 of the Scientific Series Histories, volume 16 of the Public Communication Series, and volume 13 of Studia academica Šumenensia.

Информация за участниците

Ръководител на проекта

Проф. д-р Росица Жечкова Ангелова -Георгиева

Участници (от състава на ШУ)

1. Проф. д.и.н. Бисер Георгиев - катедра „История и археология”
2. Проф. д.т.н. Румен Ваташки – катедра „Теология“
3. Проф. д.и.н. Красимир Кръстев – катедра „История и археология”
4. Проф. д.и.н. Стела Дончева - катедра „История и археология”
5. Проф. д-р Добромир Добрев - КЖМК
6. Проф. д-р Евдокия Борисова - КЖМК
7. Проф. д-р Теодор Стойчев – катедра „Теология“
8. Проф. д-р Елена Стоянова – катедра „Руски език“
9. Доц. д-р Тодор Тодоров – катедра „История и археология”
10. Доц. д-р Константин Константинов - катедра „История и археология”
11. Доц. д-р Васил Параскевов – катедра „История и археология”
12. Доц. д-р Галя Йорданова – катедра „Теология”
13. Доц. д-р Ивелина Ефтимова – катедра „История и археология”
14. Доц. д-р Десислава Иванова – КЖМК
15. Доц. д-р Стефан Стефанов – катедра „Теология”
16. Доц. д-р Ася Атанасова – катедра „История и археология”
17. Доц. д-р Цветана Иванова – катедра „История и археология”
18. Доц. д-р Емил Иванов - катедра „Теология”
19. Доц. д-р Менент Шукриева – катедра „Турски език“
20. Гл. ас. д-р Данаил Петров - катедра „Теология”
21. Гл. ас. д-р Илонка Стоянова – катедра „Теология”
22. Гл. ас. д-р Данко Георгиев – КЖМК
23. Гл. ас. д-р Емилия Енчева - КЖМК
24. Гл. ас. д-р Камен Андонов - катедра „История и археология”
25. Гл. ас. д-р Мария Йорданова – катедра „История и археология”
26. Гл. ас. д-р Татьяна Лефтерова – катедра „История и археология“
27. Гл. ас. д-р Стела Славчева – катедра „История и археология“
28. Гл. ас. д-р Гергана Герчева - катедра „История и археология”
29. Асистент Жения Добрева - катедра „История и археология”
30. Асистент Биляна Живкова – КЖМК
31. Асистент Стефан Илчевски – катедра „Теология“

Участници (привлечени от други ВУ)

1. Проф. д-р Верица Йосимовска – Университет „Гоце Делчев“, гр. Щип, Република Северна Македония
2. Проф. д-р Далибор Елезович – Черногорски университет
3. Доц. д-р Стефан Минков – ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“
4. Д-р Мария Христова – ПГОХХТ „Проф. д-р Асен Златаров“ Шумен
5. Д-р Владимир Беков - ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“
6. Д-р Евгени Георгиев – РИМ- Русе
7. Д-р Марина Михайлович – Институт за сръбска култура Прищина Лепосавич
8. Д-р Далибор Велоич – Институт за сръбска култура Прищина Лепосавич
9. Докторант Гюлзира Ермекбаева – Казахстански университет

Участници (студенти и докторанти)

1. Докторант Ростислав Тодоров Райчев, 2.2. История и археология. Докторска програма Археология (Средновековна българска археология)
2. Докторант Здравко Иванов Димов, 2.2. Нова и най-нова обща история (Съвременна обща история)
3. Докторант Найден Любенов Найденев, 2.2. История и археология. Докторска програма История на България (Нова българска история)
4. Докторант Рени Лазарова Петрова, 2.2. История и археология. Докторска програма Археология (Археология на българските земи 15-17 в.)
5. Докторант Светлана Веселинова Велинова, 2.2. История и археология. Докторска програма Археология (Средновековна българска археология)
6. Докторант Ивайло Бориславов Кънев, 2.2. История и археология. Докторска програма Археология (Средновековна българска археология)
7. Докторант Калоян Кирчев Ганчев, 2.2. История и археология. Докторска програма Нова обща история (История на балканските народи)
8. Докторант Николай Василев Николов, 2.2. История и археология. Докторска програма Нова обща история (История на балканските народи)
9. Докторант Веселина Георгиева Иванова-Хасун, 2.2. История и археология. Докторска програма История на България (Нова българска история)
10. Докторант Гюнел Мехмед Осман, 3.5. Обществени комуникации и връзки с обществеността. Докторска програма Журналистика
11. Докторант Таня Петрова Тодорова, 2.2. История и археология. Докторска програма История на България (Нова българска история)
12. Докторант Антон Христов Апостолов, 2.2. История и археология. Докторска програма История на България (Нова българска история)
13. Докторант Гергана Георгиева Милошева-Димчева, 2.2. История и археология. Докторска програма Археология (Антична археология)
14. Магистър Мюкерям Шереф Хамди, МП „Краезнание“, 2413291014
15. Магистър Валя Веселинова Георгиева, МП „Краезнание“, 2513290021
16. Магистър Дарина Йорданова Петрова, МП „Краезнание“, 2513291054
17. Магистър Вилина Владимирова Кръчмарова, МП „Краезнание“, 2513290042
18. Магистър Веселина Стефанова Георгиева, МП „Краезнание“, 2513290047
19. Магистър Елена Стойчева Симеонова, МП „Християнско наследство и поклонничество“, 2513411060
20. Магистър Юлиана Димова Бонева, МП „Християнско наследство и поклонничество“, 2513411030
21. Магистър Свилен Славев Стоянов, МП „История на Югоизточна Европа“, 2513281035
22. Магистър Ива Атанасова Стоева, МП „Краезнание“, 2413291079
23. Студент Радослав Божидаров Радев, Педагогика на обучението по история и география, IV курс, 2210140027
24. Студент Тодор Димитров Тодоров, Теология, IV курс, 2210170009
25. Студент Икбале Нелева Ангелова, Педагогика на обучението по история и география, II курс, 2410140006
26. Студент Кадрие Хасан Адем, Педагогика на обучението по история и география, II курс, 2510140017
27. Студент Даниела Димова Желязкова, Теология, IV курс, 2210170005
28. Студент Иван Христов Иванов, Теология, II курс, 2410170011

29. Студент Тима Миленова Тенева, История, III курс, 2310150004
30. Студент Елеонора Пламенова Мустафова, История и география, IV курс, 221014003
31. Студент Кристина Николова Петрова, Педагогика на обучението по история и география, IV курс, 221014002
32. Студент Радослава Радославова Жечева, Българистика и медии, 2110370009
33. Студент Несрин Нехат Ахмед, Българистика и медии, 2410370008
34. Студент Вероника Андреева Стоянова, Българистика и медии, 2510370002
35. Студент Мая Николаева Тодорова, Теология, 2510170001
36. Студент Иван Димитров Христов, Археология, 1 курс, 1710160006
37. Студент Симеон Георгиев Кандаров, Археология, 1 курс, 2510160001
38. Студент Магдалена Илиева Василева, Журналистика и реклама, 2 курс, 2410331001

Информация за продължителността

Начална дата на проекта* : **02.03.2026** Крайна дата на проекта* : **02.03.2027** Продължителност* : **Една година**

Изготвил : **проф. д-р Росица Ангелова** Дата: **13.02.2026 г.**